

ЕПАРХИЈА ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКА

Ова монографија се објављује на празник светих равноапостолних учитеља словенских Кирила и Методија, 24. маја лета Господњег 2020; а поводом двадесет година епископске службе (1999-2019) владике Фотија.

„Сматрај сваки дан као један цео, отпочет и завршен живот. Па зато га одживи као целину, а не као део. Нека се сваки твој дан одрони од тебе као један цео човек, с којим ћеш желети да се опет састанеш као с пријатељем и без стида га покажеш васиони.“

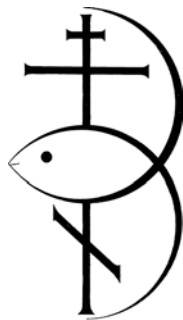
- свети Владика Николај

Владика Фотије

Двадесет година
епископске службе

приредило:

Сестринство манастира
Светог Василија Острошког у Бијељини

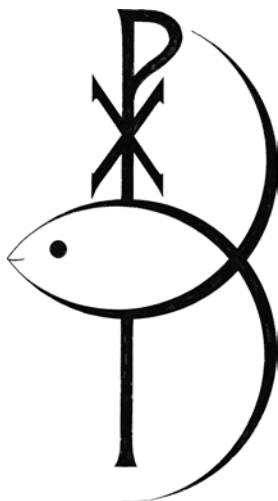
СИНАЈ
Бијељина

2020.

Епископ Фотије, прва званична
фотографија након хиротоније
(Сремски Краловци, 1999.)

УВОДНА РЕЧ

Пред вашу љубав и пажњу износимо нектар деловања и стваралаштва Преосвећеног Владике Фотија које смо годинама усрдно сабирале, а за ову прилику изабрале оно најзначајније и најзанимљивије како би се кроз Владикину писану реч и дигитални запис могла напојити и духовно укрепити свака богочежњива и добром вољом освећена душа.

Иако најмањи и немоћни помоћници у његовом црквеном и пастирском прегалаштву, сведочиле смо и сведочимо да је владика Фотије „*пастир добри који полаже живот свој за овце*“ (Јн. 10,11). Надамо се да ћете кроз ову књигу и сами осетити и надахнути се ревношћу и жртвеном љубављу коју он има према једној светој, саборној и апостолској Цркви. Долгоденствуј свети Владико!

Епископ Фотије (Сладојевић) је рођен 1. фебруара 1961. године у Дујаковцима, Општина Бања Лука, Босна и Херцеговина. Основну школу завршио је у Чуругу, а средњу техничку школу у Новом Саду. Године 1988. дипломирао је на Богословском факултету у Београду. Следеће две године проводи на постдипломским студијама у Ерлангену у Немачкој. По повратку из Немачке, на празник Светог Димитрија 1990. године прима монашки чин у манастиру Ковиљу у Епархији бачкој. Исте године, на празник Светог архангела Михаила, Епископ бачки Иринеј рукополаже га за јерођакона, а на празник Светог Саве 1991.

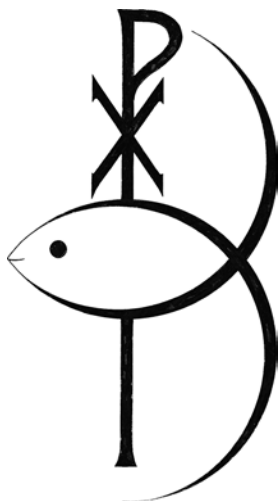
године за свештеномонаха.

У периоду од 1992. до 1993. године, јеромонах Фотије је свештенослужитељ у манастиру Бођани, а наредних пет година до 1998. године ради као професор у Богословији Светог Арсенија у Сремским Карловцима, где га и затиче избор за Епископа далматинског.

Епископ Фотије хиротонисан је 1999. године, на Духове, у Саборној цркви у Сремским Карловцима, а за Епископа далматинског устоличен је на празник Светог апостола Луке и Светог Петра Цетињског, 31. октобра исте године у Саборној цркви у Шибенику. По одлуци Светог Архијерејског Сабора 2000. године епископ Фотије бива постављен за в.д. ректора обновљене Богословије Света Три Јерарха у манастиру Крка.

У периоду његовог архипастирствовања Епархијом далматинском почиње обнова црквеног живота и црквених објеката, а оживљава и издавачка и катихетска делатност. Посебну пажњу епископ Фотије је посветио хуманитарном раду са повратницима и народом у ратом опустошеним подручјима Епархије далматинске. У мају 2017. године на редовном заседању Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве, епископ Фотије је изабран за Епископа зворничко-тузланског са седиштем у Бијељини.

**сестринство манастира
светог Василија Острошког у Бијељини
2020. година**

ОДРАСТАЊЕ, СТУДЕНТСКИ ДАНИ, МАНАСТИР КОВИЉ И СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Поменули сте да сам родом из Кочићевог краја, из околине Бања Луке. Само три године по мом рођењу, моји родитељи су се преселили у Чурут, једно питомо, војвођанско насеље код Новог Сада, где сам и одрастао. Осим што сам понекад тамо одлазио преко лета, са крајем у којем сам рођен нисам имао много контакта. Ипак, знам да је тај јуначки, Кочићев крај црквен и благословен. Његови житељи су дубоко везани за Цркву и поштују традиционалне вредности. Нажалост, и тамо се након Другог светског рата десила велика драма, јер су људи били за Краља и Отаџбину, што тоталитарном комунистичком режиму, наравно, није одговарало. Тако је дошло до расељавања становништва, па су, већ после 1945. године, многи отишли у Аустралију и друге земље. У тим превирањима и мој отац је нас одвео у Војводину. Зато осећам добоку повезаност са тим крајем и волим га, иако у њему нисам физички дуго боравио. Сада опет идем у Босну. Иако је Зворничко-гузланска епархија територијално удаљена и другачија у односу на Кочићев крај, верујем да ће људи препознати да негде у мени та веза са Босном постоји.

...

Основну школу *Ђура Јакшић* сам похађао у Чуругу. Затим сам једно време у школу ишао у Жабал, а након тога у Нови Сад. Студије теологије сам уписао трагајући за Истином. У тим годинама, млад чо-

век се тражи. Хвала Богу, потичем из породице која је одувек била везана за Цркву и примала је у кућу свештеника. Међутим, ту није било много теологије, што је баш оно што и данас у многим породицама недостаје. А младом човеку је неопходно да своје биће нахрани Речју Божијом, да у црквеној заједници дубоко доживи и упија тајинствена искуства светих отаца. Тако сам, ето, кроз школовање трагао за Христом, за Истином и пуноћом свога бића.

Промисао Божији видим у томе што сам одлучио да студирам теологију. Преко владике Иринеја, ми смо у Бачкој везани за старца Порфирија. Једном приликом, на неком предавању, владика Иринеј је говорио како је старац Порфирије по свом благодатном дару видео целу Србију. Рече да је видео како Христос иде од места до места, од града до града и позива људе у Своју службу. Као што знате, то је било време комунизма и атеизма, када се систематски форсирало безбожништво. Млади људи су томе били учени и живели су у складу са својим уверењима. Међутим, Бог увек интервенише и призива, па верујем да је тако и нас призвао.

Када сам давне 1982. године почео да студирам у Београду, ми смо изгледали као ликови из неког романа од Достојевског. Носили смо скромну одећу тамних боја, имали смо дуге косе и браде. „Ко су ови људи? Откуда они? “ - у недоумици су питали пролазници који су били учени да нема Бога, и да су постали од мајмуна. Једноставно, Божије дело не може да се угаси, не може да се потре; Бог увек дела. Једном приликом када сам, по благослову Митрополита Амфилохија, беседио на Цетињу, између осталог сам рекао: „Ми смо као они библијски ликови које Господ скупља уз пут – кљаста, хроми, слепи, глухи. Христос нас је призвао у Цркву и сада смо сведоци

владика Фотије
из студентских дана

јеромонах Фотије

Истине. Свако по својој мери и дару.“

... Само једна дигресија о Богословском факултету у Београду. Када сам 1982. године уписао теологију, многе ствари су ми биле непознате. Нисам имао средњошколско богословско образовање, па сам морао много да учим, пуно да трагам. Морам да поменем нашег оца Бранка Ђурчина, који је пресудно утицао на долазак нас Чуружана у Београд. Ту смо се сусрели са нашим *оцима*, Владикама Атанасијем, Амфилохијем и Иринејем; и у њима смо препознали оно за чим смо трагали – преображене људе и васкрслога Христа. Наравно, и остали професори су били дивни и образовани људи, али у поменутима смо видели аскете и остварење онога чему тежимо. Видели смо људе који су дошли са Свете Горе и са Синаја, људе који не причају причице о Христу, него се у њима види преображени лик. То су охристовљени људи, али и професори, учени људи са Свете Горе. Једноставно, људи светога живота. То је оно што је, чини ми се, било пресудно.

Иначе, тада сам доста читао и другу литературу – класичну и савремену прозу, философију и публицистику. Ко зна, можда бих негде и остао у том свету, али човек осети снажну потребу да се сусретне са живим Богом и Његовим живим сведоцима. Ми смо то у поменутим Оцима и видели и доживели. Тако смо уз студије кренули за њима и кроз духовни живот. Тада је то било веома тешко, јер је Црква још увек била као у гету. Они су улагали велике напоре да прошире поље деловања, па су, организујући разноврсне трибине по Београду и појављујући се у медијима, постепено откривали широј јавности реч Божију и глас Цркве. Мислим да се њихово надахнуто прегалаштво на изванредан начин и нас коснуло. Било је то одушевљење које нас је држало током студија,

Студентски дани у Београду;
1988. година

Рукоположење у чин ђакона,
на празник светог Архангела
Михаила; манастир Ковиљ 1990.

САДРЖАЈ

Уводна реч	5
Одрастање, студентски дани, Сремски Карловци	7
Хиротонија	17
О православној Далмацији	18

ЕПАРХИЈА ДАЛМАТИНСКА

Устоличење у Шибенику	25
Богословија	27
Кратка историја	27
Смисао постојања богословија	29
Неимарство, обнова манастира и монаштва	37
Издаваштво и мисијски рад	51

ЕПАРХИЈА ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКА

Увод	59
Устоличење	60
Значајне активности	65

БЕСЕДЕ, ЧЛАНЦИ, ПОУКЕ, ИНТЕРВЈУИ

Реч о новим богохуљницима	75
„Хришћански рецепт“	78

Истински верник.....	79
О глобализацији	79
О Патријарху Павлу	80
О пороку пушења.....	81
Поводом оснивања ХПЦ.....	81
Како сведочити.....	83
О покајању	85
О Светом Сави.....	86
Синов и кћери Божије.....	87
Тајна крштења и живот у Цркви	87
Суштина јеванђелског живота	97
Беседа о старом и новом човеку	98
На Другој Скупштини СНВ-а у Загребу.....	103
О Царству Небеском	106
Држати се Православља	107
О врлини.....	107
О милостињи.....	108
Ревносни служитељи.....	109
О односу са другим вероисповестима.....	110
Тајна духовног живота.....	110
Колико верујемо у Бога?	113
Деца усвајају оно што виде	123
О страдању	123
Христос је Пут, Истина и Живот.....	124
Људскост и поштење.....	124
О Косову и Метохији.....	125

Не живи човек само о хлебу	126
Ето га крст!	126
Чувајмо своје Православље и Светосавље.....	128
Небеска Литургија.....	129
Нека мир постане наша својина	130
Ми смо једно Тело Христово	132
Бог нам је дао велике духовне дарове	133
Свети Сава – Српски Мојсије	136
Христос – Васкрсење и Живот	147
Човече, па ми имамо такве светитеље!.....	179
Старац Порфирије	179
Старац Пајсије	180
Свети, христолики људи.....	182
Не НАТО-у	183
О Русији и Западу.....	184
Принцип Немањићке симфоније	185
Није човек само економско биће	186
Битка за омладину	187
Здрава и чврста породица	189
Имамо ли жељу да видимо Христа?	190
Наша отаџбина је на Небесима	193
Поука свештеницима.....	194
Шта рећи II	201

Сва права задржава издавач. Ниједан део ове књиге не сме се репродуковати у било којем облику без претходног писменог допуштења издавача.

главни и одговорни уредник

протођакон Бојан Чечар

лектор и коректор

Наташа Колунџић

Издаје

С И Н А Ј

Издавачка кућа
Епархије зворничко-тузланске

Адреса

Патријарха Павла 40, Бијељина
izdavackakucasinaj@gmail.com

*Компјутерски слог и
графичко обликовање*

Сестринство манастира
Светог Василија Острошког
Бијељина

Штампа

Еурографика, Зворник

Тираж

1 000